

Jon Fosse

L'Ales a la vora del foc

Traducció del nynorsk de Meritxell Salvany

JON FOSSE

L'Ales a la vora del foc

Traducció de
Meritxell Salvany

Galàxia Gutenberg

Galaxia Gutenberg,
Premi Todostuslibros al Millor Projecte Editorial, 2023,
atorgat per CEGAL (Confederación Española de Gremios
y Asociaciones de Libreros).

Aquesta traducció ha rebut un ajut de NORLA

Titol de l'edició original: *Det er Ales*
Traducció del nynorsk: Meritxell Salvany Balada

Publicat per
Galaxia Gutenberg, S.L.
Av. Diagonal, 361, 2n 1a
08037-Barcelona
info@galaxiagutenberg.com
www.galaxiagutenberg.com

Primera edició: abril de 2024

© Mareverlag, Hamburg, 2003, 2023
© Jon Fosse, 2003
Publicada segons acord amb Mareverlag GmbH & Co. oHG,
Hamburg i Casanovas & Lynch Literary Agency
© de la traducció: Meritxell Salvany, 2024
© Galaxia Gutenberg, S.L., 2024

Preimpresió: Maria Garcia
Impressió i enquadernació: Sagrafic
Dipòsit legal: B 70-2024
ISBN: 978-84-10107-02-1

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació
pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer
amb l'autorització dels titulars, a banda de les excepcions previstes
per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español
de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar
o escanejar fragments d'aquesta obra (www.conlicencia.com;
91 702 19 70 / 93 272 04 45).

Veig la Signe a la vora del foc, que, ajaguda al banc que hi ha a l'estança, mira el mateix de sempre, la taula gastada, la llar, la caixa amb la llenya, els vells panells a les parets, el finestral que dona al Fiord, mira sense veure i tot està com sempre, no ha canviat res, i, així i tot, sí que ha canviat, pensa, i és que, d'ençà que ell va desaparèixer per no tornar, res no és el mateix, ella hi és, però sense ser-hi, els dies venen i se'n van, les nits venen i se'n van, i ella els acompanya i ve i

se'n va amb ells, a poc a poc, sense deixar ni gaire petja ni espai a cap diferència substancial, i ja sap quin dia és, avui? pensa, i diria que ho sap, sí, deu ser dijous, un dijous de març de 2002, i tant, això ho sap, però el dia exacte del mes i altres detalls no els sap, no, i per què se n'hauria de preocupar? quin sentit tindria? pensa, i és que, sigui el dia que sigui, ella encara conserva l'enteresa i la presència d'esperit, igual que abans que ell se n'anés per sempre, però llavors li torna al cap com se'n va anar ell aquell dimarts de finals de novembre de 1979, i, en un tres i no res, es troba altre cop al bell mig d'aquell buit, pensa, i mira cap a la porta de l'entrada, i la porta s'obre i llavors es veu ella mateixa entrar i tancar-la altre cop darrere seu, i es veu entrar a l'estança i plantar-se davant del finestral, i es veu mi-

rant-se'l a ell, que escodrinya la foscor des del finestral amb aquells cabells llargs i negres i el jersei negre, el jersei que li va fer ella i que ell es posa gairebé sempre que fa fred, és allà dret, pensa, gairebé en comunió amb la foscor de fora, pensa, en comunió amb la foscor, sí, com si fossin una sola cosa, fins al punt que, quan ella ha obert la porta i ha entrat cap dins, no s'ha adonat de seguida que ell era allà, i així i tot, en certa manera, sabia que hi seria, i ho sabia sense ni tan sols pensar-hi o haver-s'ho de dir per dins, pensa, i el jersei negre i la foscor a l'altra banda del finestral esdevenen una sola cosa, la foscor és ell, és ell, la foscor, i pensa que, així i tot, ha estat gairebé com si no s'ho esperés, ella, quan ha entrat i l'ha vist allà dret, i ja és estrany, perquè ell es planta allà tot sovint, davant del finestral, es planta,

però el que passa és que ella no l'hi acostuma a veure, pensa, o sí que el veu però no se n'adona, també perquè el fet que ell es planti allà ha esdevingut pràcticament un costum, una cosa que, com gairebé tota la resta, és així i prou, una cosa que passa al seu voltant i que és així, i, en canvi, ara que ha entrat a l'estança, l'ha vist allà dret, amb els cabells negres i el jersei negre, allà dret, l'ha vist, escodrinyant la foscor de fora, i com és? per què? pensa, i és que, si a l'altra banda del finestral hi hagués hagut alguna cosa per veure, ella ho hauria entès, però no hi ha res, a fora, foscor i prou, hi ha, una foscor espessa, gairebé negra, és clar que podria passar un cotxe, i llavors la claror dels fars il·luminaria un tram de carretera, però de cotxes amb prou feines en passa cap, per allà, i a ella ja li es-

tava bé, que ella volia viure en un lloc on no hi visqués ningú més, ella i ell, només, un lloc on la Signe i l'Asle estiguessin com més sols millor, un lloc d'on n'hagués marxat tothom, on la primavera fos primavera, la tardor, tardor, l'hivern, hivern, l'estiu, estiu, en un lloc així, volia viure ella, pensa, ara, però, quan l'únic que hi ha per veure a fora és fosc, com és, que ell és allà plantat? per què ho fa, això? per què es planta allà cada dos per tres, si no hi ha res per veure? pensa, i també pensa que tant de bo fos primavera, o que tant de bo arribés aviat, amb la seva llum, els dies més càlids, les flors primerenques als camps i els arbres que comencen a brotar i a fer fulla, i és que aquesta fosc, aquesta fosc que sembla que no se'n vulgui anar, se li fa insuportable, pensa, i potser hauria de dir-li alguna

cosa a ell, pensa, i és que és ben bé com si alguna cosa hagués deixat de ser com era abans, pensa, i mira al seu voltant i a l'estança està tot com sempre, no ha canviat res, no, i, així doncs, com és que troba que sí que ha canviat alguna cosa? i per què hauria hagut de canviar res? i per què ella troba que sí, doncs, que alguna cosa ha canviat? pensa, i és que ell és allà plantat al finestral i amb prou feines se'l distingeix de la foscor de fora, però què li passa, darrerament? que ha passat res? que ha canviat res? i per què no parla? és clar que de callat ho ha estat sempre, ell, pensa, que si alguna cosa es pot dir d'ell és que sempre ha estat ben callat, i, per tant, no sembla que sigui res d'extraordinari, allò, ell és així, calla sempre, és així i prou, pensa, i pensa que tant de bo es girés i li digués alguna cosa,

però ell es queda allà plantat, com si
ni tan sols s'hagués adonat que ella
acaba d'entrar

Ets aquí, diu la Signe
i llavors ell es gira i ella veu que als
ulls també hi té fosc

És clar, diu l'Asle

No hi ha gran cosa per veure, a
fora, diu la Signe

Res, no hi ha, diu l'Asle

i li somriu

Fosc i prou, hi ha, diu la Signe

Fosc i prou, sí, diu l'Asle

Em pregunto què mires, doncs, diu
la Signe

No ho sé, què miro, diu l'Asle

Però no et mous de davant del
finestral, diu la Signe

No me'n moc, no, diu l'Asle

Però no mires res en concret, diu la
Signe

No, diu l'Asle

Doncs ja m'explicaràs què hi fas,
allà plantat, diu la Signe
Vull dir que, diu
Si no mires res, potser penses en al-
guna cosa, diu
No penso en res, diu l'Asle
I tampoc no mires res, diu la Signe
No, diu l'Asle
O no saps si mires res, diu la Signe
No, diu l'Asle
Et plantes allà i allà et quedes, diu
la Signe
Això mateix, diu l'Asle
Ves per on, diu la Signe
I a tu no t'agrada gaire, em penso,
diu l'Asle
No és això, diu la Signe
I per què preguntes tant, diu
l'Asle
Per res, només preguntava, diu la
Signe
Entesos, diu l'Asle